

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po **poručiteľke H. G., zomrelej X.**, naposledy bytom B. vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. D 136/2004, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 24. októbra 2007 sp.zn. 13 CoD 147/2005 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 24. októbra 2007 sp.zn. 13 CoD 147/2005 v časti týkajúcej sa odmeny notárky ako súdnej komisárky **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V uznesením z 28. novembra 2005 č.k. D 136/2004-29 určil všeobecnú hodnotu majetku poručiteľky sumou 1 658 710,-- Sk, výšku pasív sumou 27 831,-- Sk a čistú hodnotu sumou 1 630 879,-- Sk. Schválil dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva a priznal odmenu súdnej komisárke JUDr. I. B. z Notárskeho úradu so sídlom v B. v sume 18 205,-- Sk a náhradu hotových výdavkov 510,-- Sk súvisiacich s konaním o dedičstve, plus 19 % DPH, spolu 22 271,-- Sk.

Na odvolanie dediča Š. G. Krajský súd v Bratislave uznesením z 24. októbra 2007 sp.zn. 13 CoD 147/2005 uznesenie súdu prvého stupňa v jeho prvej výrokovej časti potvrdil. Zmenil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v tretej výrokovej časti tak, že priznal odmenu notárke ako súdnej komisárke JUDr. I. B. v sume 8 240,--Sk, 19 % DPH 1 565,50 Sk, náhradu hotových výdavkov 510,--Sk, spolu 10 315, 50 Sk. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Odvolací súd odvolanie dediča v časti týkajúcej sa odmeny notárky považoval za dôvodné. Uviedol, že pri výpočte odmeny notára bolo potrebné postupovať podľa vyhlášky č. 31/1993 Z.z.

o odmenách a náhradách notárov v znení účinnom do 1.8.2007 § 11 a nasledujúcich cit. vyhlášky. Vychádzal zo všeobecnej ceny majetku poručiťky 1 658 800,-- Sk a priznal odmenu v sume 8 240,-- Sk. Nepriznal zvýšenie odmeny o 50 %, pretože zo spisu nevyplýva, že by išlo o vec mimoriadne obťažnú alebo časovo náročnú. Zo sumy 8 240,-- Sk priznal DPH 19 %, 1 565,50 Sk, hotové výdavky 510,-- Sk, spolu odmenu v sume 10 315,50 Sk.

Na základe podnetu súdnej komisárky JUDr. I. B. podal proti uvedenému uzneseniu mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 24. októbra 2007 sp.zn. 13 CoD 147/2005 v časti týkajúcej sa odmeny notára zrušil a vec mu vrátil na nové konanie. Vytýkal odvolaciemu súdu nesprávne vyčíslenie odmeny podľa § 13 vyhlášky, keď sumy nespočítal podľa zaradenia základu do príslušných rozpätí. Ďalej uviedol, že odmena podľa § 13 vyhlášky zvýšená o 50 % v zmysle § 6 ods. 1 a podľa § 14 ods. 1 mala byť určená sumou 18 202,50 Sk. Z odmeny je 19 % DPH 3 459,90 Sk (§ 23), spolu s hotovými výdavkami 510,-- Sk je výsledná suma 22 180,-- Sk. Ak krajský súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa v prvej výrokovej časti, potom mal priznať odmenu notárke a vo veci súdnej komisárke v sume 22 180,-- Sk.

Dedič Š. G. vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že konania pred oboma súdmi sú postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie veci. Nesprávne určili hodnotu dedičstva, čo namietal v odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa. Súhlasil s tým, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie v časti priznania odmeny zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou na tento opravný prostriedok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky je čiastočne dôvodné.

Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným

v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.). Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že rozhodnutím odvolacieho súdu bol porušený zákon (§ 243e ods. 1 O.s.p.) a konanie je postihnuté tzv. inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktorá spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f písm.c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery. Pri úvahe o správnosti právneho posúdenia veci dovolací súd tak okrem iného preveruje, či zistený skutkový stav dovoľoval súdu príslušný právny záver.

Podľa § 23a ods. 2 vyhlášky č. 31/1999 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška), za úkony notára ako súdneho komisára vykonané v konaní o dedičstve podľa § 12 začatom pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky patrí notárovi odmena podľa doterajších predpisov.

Podľa § 12 vyhlášky základom odmeny súdneho komisára za iné úkony vykonané v konaní o dedičstve, ako sú uvedené v § 11, je všeobecná cena majetku poručiteľa, ktorý sa stal predmetom konania o dedičstve.

Podľa § 13 vyhlášky, odmena uvedená v § 12 ods. 1 je
z prvých 100 000,-- Sk základu.....2 %

z presahujúcej sumy až do 500 000,-- Sk základu.....1 %
z presahujúcej sumy až do 1 000 000,-- Sk základu.....0,7 %
z presahujúcej sumy až do 3 000 000,-- Sk základu.....0,4 %
z presahujúcej sumy až do 20 000 000,-- Sk základu.....0,2 %, najmenej 700,-- Sk.

Čiastka nad 20 000 000,-- Sk sa do základu nezapočítava.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že pre výpočet odmeny notára ako súdneho komisára je rozhodujúce postupné zaradenie základu do príslušných rozpätí v ňom uvádzaných.

Odvolačí súd, ako vyplýva z dôvodov jeho rozhodnutia, pri určení odmeny súdnej komisárky správne vychádzal zo všeobecnej ceny majetku poručiteľa (1 658 800,-- Sk). Pokiaľ však odvolačí súd zistený základ rozhodujúci pre výpočet odmeny nezaradil do príslušných rozpätí uvádzaných v citovanom ustanovení a pri určení celkovej odmeny nevychádzal zo súčtu súm (podľa zaradenia základu do príslušných rozpätí) nemožno jeho rozhodnutie vo výške priznanej odmeny považovať za vecne správne.

Podľa § 14 ods. 1 vyhlášky odmenu určenú podľa § 11 alebo vypočítanú podľa § 13 môže súd primerane zvýšiť, najviac však o 50 % ak úkony notára boli mimoriadne obťažné alebo časovo náročné.

Citované ustanovenie umožňuje zvýšiť odmenu (najviac o 50 %) za splnenia predpokladov uvedených v ustanovení t.j., že úkony boli mimoriadne obťažné alebo časovo náročné. Z obsahu spisu takéto skutočnosti, ako správne v dôvodoch rozhodnutia uvádza aj odvolačí súd, nevyplývajú a aj dovolateľ okrem citácie ustanovenia § 14 ods. 1 vyhlášky v tejto časti mimoriadne dovolanie žiadnym spôsobom (skutkovo ani právne) nezdôvodňuje. Vzhľadom na vyššie uvedené potom záver odvolacieho súdu o nesplnení podmienok na zvýšenie odmeny o 50 % treba považovať za vecne správny.

Generálny prokurátor však v časti priznanej odmeny dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm.c/ O.s.p., keďže to vyžadovala

ochrana práv a zákonom chránených záujmov notárky ako súdnej komisárky a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnym prostriedkami.

Z uvedených dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. mája 2009

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová